

Endurskoðun samþykktá

Almenni lífeyrissjóðurinn

Ársfundur 2024

1. Breytingar á orðalagi um ávöxtunarleiðir í samþykktum

1.1. 11. gr. um verðbréfasöfn

Núverandi ákvæði

11. grein. Verðbréfasöfn

- 11.1. Sjóðfélagar geta valið að ávaxta inneign sína í aldurstengdum verðbréfasöfnum sem eru Ævisafn I, Ævisafn II og Ævisafn III. Sjóðnum er heimilt að bjóða upp á fleiri ávöxtunarleiðir og skal móta sérstaka fjárfestingarstefnu fyrir hverja einstaka ávöxtunarleið í samræmi við grein 9.1 um fjárfestingarheimildir.
- 11.2 Sjóðfélagar geta valið að ávaxta inneign sína í einstökum verðbréfasöfnum eða valið Ævileiðina en þá flyst inneign þeirra milli verðbréfasafna eftir aldri. Þeir sem velja þennan kost flytjast sjálfkrafa án kostnaðar úr Ævisafni I í Ævisafn II í jöfnum áföngum á þremur árum á aldrinum 45 til 48 ára og síðan úr Ævisafni II í Ævisafn III í jöfnum áföngum á þremur árum á aldrinum 57 til 60 ára. Iðgjöld sem berast eftir að flutningur milli ævisafna er hafinn greiðast í það ævisafn sem inneign flyst í. Þeir sem ekki velja sér verðbréfasafn ávaxta inneign sína samkvæmt Ævileiðinni. Enginn kostnaður er greiddur þegar inneign flyst milli safna samkvæmt Ævileiðinni.
- 11.3 Sjóðfélagar geta hvenær sem er valið nýtt safn til að ávaxta inneign sína og flutt inneign milli verðbréfasafna í einu lagi eða í áföngum. Beiðnir um breytingar á ávöxtunarleið skulu vera staðfestar af sjóðfélögum með undirskrift. Flutningur inneignar milli verðbréfasafna skal framkvæmdur í lok mánaðar eftir að beiðni berst, hvort sem um er að ræða flutning í einu lagi eða áföngum. Beiðnir um flutning sem berast síðustu tvo virka daga mánaðar verða afgreiddar í lok næsta mánaðar eftir að beiðni berst. Sjóðfélagar greiða kostnað fyrir flutning á inneign milli ávöxtunarleiða og greiðist kostnaðurinn að jöfnu í söfn sem flutt er úr og í. Stjórn sjóðsins ákvarðar kostnað sem birtur er í verðskrá á heimasíðu sjóðsins.

Tillaga að breytingu

11. grein. Ávöxtunarleiðir

- 11.1. Sjóðfélagar geta valið að ávaxta inneign sína í aldurstengdum verðbréfasöfnum sem eru Ævisafn I, Ævisafn II og Ævisafn III. Sjóðnum er heimilt að bjóða upp á

fleiri ávöxtunarleiðir og skal móta sérstaka fjárfestingarstefnu fyrir hverja einstaka ávöxtunarleið í samræmi við grein 9.1 um fjárfestingarheimildir.

- 11.2** Sjóðfélagar geta valið að ávaxta inneign sína í einstökum **ávöxtunarleiðum** eða valið Ævileiðina en þá flyst inneign þeirra milli **Ævisafna I-III** eftir aldri. Þeir sem velja þennan kost flytjast sjálfkrafa án kostnaðar úr Ævisafni I í Ævisafn II í jöfnum áföngum á þremur árum á aldrinum 45 til 48 ára og síðan úr Ævisafni II í Ævisafn III í jöfnum áföngum á þremur árum á aldrinum 57 til 60 ára. Iðgjöld sem berast eftir að flutningur milli ævisafna er hafinn greiðast í það ævisafn sem inneign flyst í. Þeir sem ekki velja sér **ávöxtunarleið** ávaxta inneign sína samkvæmt Ævileiðinni. Enginn kostnaður er greiddur þegar inneign flyst milli safna samkvæmt Ævileiðinni.
- 11.3** Sjóðfélagar geta hvenær sem er valið nýtt safn til að ávaxta inneign sína og flutt inneign milli **ávöxtunarleiða** í einu lagi eða í áföngum. Beiðnir um breytingar á ávöxtunarleið skulu vera staðfestar af sjóðfélögum með undirskrift. Flutningur inneignar milli **ávöxtunarleiða** skal framkvæmdur í lok mánaðar eftir að beiðni berst, hvort sem um er að ræða flutning í einu lagi eða áföngum. Beiðnir um flutning sem berast síðustu tvo virka daga mánaðar verða afgreiddar í lok næsta mánaðar eftir að beiðni berst. Sjóðfélagar greiða kostnað fyrir flutning á inneign milli ávöxtunarleiða og greiðist kostnaðurinn að jöfnu í söfn sem flutt er úr og í. Stjórn sjóðsins ákvarðar kostnað sem birtur er í verðskrá á heimasíðu sjóðsins.

Rökstuðningur

Almenni lífeyrissjóðurinn býður sjóðfélögum sínum upp á sex ávöxtunarleiðir: Ævisafn I, Ævisafn II, Ævisafn III, Innlánasafn, Ríkissafn og Húsnæðissafn. Ekki eru allar ávöxtunarleiðirnar verðbréfasöfn og er því lagt hér til að breyta orðalagi í samþykktum sjóðsins þannig að það endurspegli betur framboð og fjárfestingarstefnu sjóðsins.

2. Breytingar á orðalagi um stjórn sjóðsins í 24. gr.

2.1. 24. gr. um tryggingafræðilega athugun

Núverandi ákvæði

24. grein. Tryggingafræðileg athugun

- 24.1** Árlega skal stjórn samtryggingarsjóðs fá óháðan tryggingafræðing til þess að reikna fjárhag samtryggingarsjóðsins og semja skýrslu um athugunina í samræmi við ákvæði 24. og 39. gr. laga nr. 129/1997.

Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós að meiri frávik eru á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga samtryggingarsjóðsins en kveðið er á um í 2. mgr. 39. gr. laga nr. 129/1997 skal sjóðurinn bregðast við og gera nauðsynlegar breytingar, eins og þar greinir.

Tryggingafræðingur sjóðsins skal gera tillögur til stjórnar samtryggingarsjóðs um nýjar réttindatöflur, þ.m.t. iðgjald til lágmarkstryggingaverndar, að teknu tilliti til framtíðarstöðu sjóðsins samkvæmt tryggingafræðilegri athugun. Hann skal jafnframt gera tillögur til stjórnar um nýjar réttindatöflur þegar núvirði iðgjalda, sem renna til lífeyrisréttinda samkvæmt aldursháðri réttindatöflu, verður meira en 5% umfram eða undir núvirði aldursháðra framtíðarréttinda.

Stjórn samtryggingarsjóðs er heimil breyting á réttindatöflum samkvæmt tillögu tryggingafræðings, eins og að framan greinir, og skal ákvörðun stjórnar þar að lútandi kynnt á næsta ársfundi sjóðsins.

Tillaga að breytingu

24. grein. Tryggingafræðileg athugun

- 24.1** Árlega skal stjórn **sjóðsins** fá óháðan tryggingafræðing til þess að reikna fjárhag **samtryggingarsjóðs** og semja skýrslu um athugunina í samræmi við ákvæði 24. og 39. gr. laga nr. 129/1997.

Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós að meiri frávik eru á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga samtryggingarsjóðsins en kveðið er á um í 2. mgr. 39. gr. laga nr. 129/1997 skal sjóðurinn bregðast við og gera nauðsynlegar breytingar, eins og þar greinir.

Tryggingafræðingur sjóðsins skal gera tillögur til stjórnar **lífeyrissjóðsins** um nýjar réttindatöflur, þ.m.t. iðgjald til lágmarkstryggingaverndar, að teknu tilliti til framtíðarstöðu sjóðsins samkvæmt tryggingafræðilegri athugun. Hann skal jafnframt gera tillögur til stjórnar um nýjar réttindatöflur þegar núvirði iðgjalda, sem renna til lífeyrisréttinda samkvæmt aldursháðri réttindatöflu, verður meira en 5% umfram eða undir núvirði aldursháðra framtíðarréttinda.

Stjórn **sjóðsins** er heimil breyting á réttindatöflum samkvæmt tillögu tryggingafræðings, eins og að framan greinir, og skal ákvörðun stjórnar þar að lútandi kynnt á næsta ársfundi sjóðsins.

Rökstuðningur

Lagt er til að breyta orðalagi í ákvæðinu svo það endurspegli stjórnskipulag sjóðsins með skýrari hætti, þá þannig að vísað er til stjórnar lífeyrissjóðsins í stað „stjórnar samtryggingarsjóðs.“

3. Tilkynningar til sjóðfélaga (samningsbundnar tölvupóstssendingar)

3.1. 26. gr. um upplýsingaskyldu

Núverandi ákvæði

26. grein. Upplýsingaskylda

- 26.1. Lífeyrissjóðurinn skal samhliða greiðsluyfirliti eigi sjaldnar en einu sinni á ári senda upplýsingar um áunninn og væntanlegan lífeyrisrétt sjóðfélaga, rekstur og fjárhagsstöðu sjóðsins og breytingar á samþykktum.
- 26.2. Lífeyrissjóðurinn skal senda sjóðfélögum yfirlit um iðgjaldagreiðslur eigi sjaldnar en á hálfis árs fresti. Yfirliti þessu skal fylgja áskorun til sjóðfélaga um að gera án tafar athugasemdir ef sannanlega innheimt iðgjöld hafa ekki borist sjóðnum.
- 26.3. Lífeyrissjóðnum er heimilt að skila yfirlitum sem um getur í greinum 26.1. og 26.2. með rafrænum hætti til sjóðfélaga óski sjóðfélagi eftir því, eða ef lagaheimild er fyrir slíkum skilum.

Tillaga að breytingu

26. grein. Upplýsingaskylda

- 26.1. Lífeyrissjóðurinn skal samhliða greiðsluyfirliti eigi sjaldnar en einu sinni á ári senda upplýsingar um áunninn og væntanlegan lífeyrisrétt sjóðfélaga, rekstur og fjárhagsstöðu sjóðsins og breytingar á samþykktum. **Sömu upplýsingar skal senda þeim sjóðfélögum sem náð hafa ellilífeyrisaldri. Lífeyrissjóðurinn skal veita nýjum sjóðfélögum upplýsingar um helstu réttindi sem ávinnast við greiðslu iðgjalda ásamt upplýsingum um skipulag og stefnu lífeyrissjóðsins.**
- 26.2. Lífeyrissjóðurinn skal senda sjóðfélögum yfirlit um iðgjaldagreiðslur eigi sjaldnar en á hálfis árs fresti. Yfirliti þessu skal fylgja áskorun til sjóðfélaga um að gera án tafar athugasemdir ef sannanlega innheimt iðgjöld hafa ekki borist sjóðnum.
- 26.3. **Lífeyrissjóðurinn birtir upplýsingar sem um getur í greinum 26.1. og 26.2. með rafrænum hætti til sjóðfélaga. Lífeyrissjóðnum er heimilt að skila yfirlitunum bréfleiðis óski sjóðfélagi sérstaklega eftir því.**
- 26.4. **Lífeyrissjóðnum er heimilt að senda sjóðfélögum með rafrænum hætti, bæði í gegnum sjóðfélagavef og með tölvupósti, mikilvægar upplýsingar um hagsmuni sjóðfélaga hjá sjóðnum, svo sem um ársfund, stjórnarkjör eða réttindi og inneign.**

Rökstuðningur

Með lögum nr. 12/2023 var lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða breytt og lífeyrissjóðum m.a. gert heimilt að birta yfirlit yfir iðgjaldagreiðslur og upplýsingar um lífeyrisréttindi rafrænt á vefsvæði þar sem rafrænnar auðkenningar sjóðfélaga er krafist. Áður var gerð sú krafa að yfirlitin væru send í pappíriformi, nema sjóðfélaginn óskaði annars.

Lagt er til að breyta ákvæðum samþykkt á þann veg að lífeyrissjóðurinn birti yfirlit og upplýsingar með rafrænum hætti en verði heimilt að gera það bréfleiðis óski sjóðfélagi sérstaklega eftir því.

Með fyrirnefndum lögum var einnig bætt við upplýsingaskyldu lífeyrissjóða og þeim gert að upplýsa nýja sjóðfélaga um helstu réttindi sem ávinnast með greiðslu iðgjalda auk upplýsinga um skipulag og stefnu sjóðsins. Um er að ræða upplýsingar sem eru almenns eðlis en ekki einstaklingsmiðaðar, s.s. upplýsingar um elli- og áfallalífeyri sem sjóðurinn greiðir, rétt til lántöku hjá sjóðnum, fjárfestingarleiðir sjóðsins og helstu atriði samþykkt hans. Sjóðurinn birtir nú þegar upplýsingar í samræmi við lagaákvæðið og lagt er til að samhljóða ákvæði verði tekið upp í samþykktir sjóðsins.

Þá er lagt til að lífeyrissjóðnum verði gert heimilt að senda sjóðfélögum upplýsingar með rafrænum hætti sem varða mikilvægi hagsmuni sjóðfélaga og/eða sjóðsins. Í dæmaskyni eru talin upp upplýsingar sem falla geta undir heimildarákvæðið, en það eru upplýsingar um ársfund, stjórnarkjör, viðburði eða breytingar er varða rétt eða kjör sjóðfélaga hjá sjóðnum. Sending með rafrænum hætti getur verið sérstök tilkynning í gegnum sjóðfélagavef eða útsending á tölvupóstlista sjóðsins.

4. Endurskoðunarnefnd

4.1. 6.5. gr. um endurskoðunarnefnd

Núverandi ákvæði

6.5 Stjórn sjóðsins skal á fyrsta fundi sínum eftir ársfund skipa þriggja manna endurskoðunarnefnd og einn varamann til eins árs í samræmi við 108. gr. a laga nr. 3/2006 um ársreikninga. Endurskoðunarnefndin leitast við að tryggja áreiðanleika ársreikninga og annarra fjármálaupplýsinga ásamt óhæði endurskoðanda sjóðsins. Hlutverk nefndarinnar er eftirfarandi:

1. Eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila.
2. Eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits einingarinnar, innri endurskoðun, ef við á, og áhættustýringu.
3. Eftirlit með endurskoðun ársreiknings og samstæðureiknings einingarinnar.
4. Mat á óhæði endurskoðanda eða endurskoðunarfyrtækis og eftirlit með öðrum störfum endurskoðanda eða endurskoðunarfyrtækis.
5. Setja fram tillögu til stjórnar um val á endurskoðanda eða endurskoðunarfyrtæki.

Tillaga að breytingu

6.5 **Endurskoðunarnefnd skal skipuð þremur mönnum, þ.e. tveimur utanaðkomandi tilnefndum af ársfundi og einum skipuðum af stjórn í samræmi við 108. gr. a laga nr. 3/2006 um ársreikninga. Formaður nefndarinnar skal vera óháður sjóðnum og skipaður af stjórn.**

Endurskoðunarnefndin leitast við að tryggja áreiðanleika ársreikninga og annarra fjármálaupplýsinga ásamt óhæði endurskoðanda sjóðsins. Hlutverk nefndarinnar er eftirfarandi:

1. Eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila **og eftir atvikum veita ráðleggingar eða leggja fram tillögur að umbótum við ferlið til að tryggja gæði reikningsskilanna, þ.m.t. heilindi upplýsinga í skýrslu stjórnar.**
2. Eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits einingarinnar, innri endurskoðun, ef við á, og áhættustýringu.
3. Eftirlit með endurskoðun ársreiknings og samstæðureiknings einingarinnar.
4. Mat á óhæði endurskoðanda eða endurskoðunarfyrtækis og eftirlit með öðrum störfum endurskoðanda eða endurskoðunarfyrtækis.
5. Setja fram tillögu til stjórnar um val á endurskoðanda eða endurskoðunarfyrtæki.

Rökstuðningur

Með lögum nr. 6/2024 var ársreikningalögum nr. 3/2006 breytt í því skyni að innleiða nánari ákvæði nokkurra tilskipana og reglugerða frá Evrópusambandinu um skipan og hlutverk endurskoðunarnefnda. Ákvæðum 108. gr. a. og 108. gr. b. í ársreikningalögum var breytt en þær taka til svokallaðra „eininga tengdum almannahagsmunum“ en lífeyrissjóðir með fullgilt starfsleyfi falla undir þá skilgreiningu. Með breytingunum er lögð sú skylda á lífeyrissjóði að utanaðkomandi nefndarmenn í endurskoðunarnefnd, þ.e. nefndarmenn sem eru hvorki starfs- né stjórnarmenn, séu tilnefndir af ársfundi.

4.2. 7.3. gr. um dagskrá ársfundar í ljósi nýrra ákvæða um endurskoðunarnefnd

Núverandi ákvæði

- 7.3. Á ársfundi skal stjórn Almenna lífeyrissjóðsins gefa skýrslu um störf sín á liðnu starfsári og um hag sjóðsins. Þá skulu á ársfundi kjörnir þeir trúnaðarmenn sjóðsins, sem gert er ráð fyrir í samþykktum þessum. Dagskrá ársfundar skal vera sem hér segir.

1. Skýrsla stjórnar.
2. Staðfesting ársreiknings liðins starfsárs og kynning á tryggingafræðilegu uppgjöri samtryggingarsjóðs.
3. Kynning á fjárfestingarstefnu.
4. Tillögur um breytingar á samþykktum sjóðsins, ef þær liggja fyrir sbr. 8. gr.
5. Kosning stjórnar.
6. Kosning endurskoðenda eða endurskoðunarfélags.
7. Ákvörðun um laun stjórnar.
8. Önnur mál.

Tillaga að breytingu

- 7.3. Á ársfundi skal stjórn Almenna lífeyrissjóðsins gefa skýrslu um störf sín á liðnu starfsári og um hag sjóðsins. Þá skulu á ársfundi kjörnir þeir trúnaðarmenn sjóðsins, sem gert er ráð fyrir í samþykktum þessum. Dagskrá ársfundar skal vera sem hér segir.

1. Skýrsla stjórnar.
2. Staðfesting ársreiknings liðins starfsárs og kynning á tryggingafræðilegu uppgjöri samtryggingarsjóðs.
3. Kynning á fjárfestingarstefnu.
4. Tillögur um breytingar á samþykktum sjóðsins, ef þær liggja fyrir sbr. 8. gr.
5. Kosning stjórnar.
6. **Kosning í endurskoðunarnefnd.**
7. Kosning endurskoðenda eða endurskoðunarfélags.
8. Ákvörðun um laun stjórnar.
9. Önnur mál.

Rökstuðningur

Breytingin leiðir af breytingartillögu á gr. 6.5. í ljósi nýrra ákvæða í ársreikningalögum nr. 3/2006.

5. Tillögur frá sjóðfélaga

5.1. 2. mgr. 5.1. gr. um stjórnarkjör og laus stjórnarsæti

Núverandi ákvæði

- 5.1. Stjórn sjóðsins skal skipuð sex sjóðfélögum sem kjörnir eru í rafrænum kosningum af sjóðfélögum til þriggja ára í senn og skal stjórnin skipuð þremur einstaklingum af hvoru kyni.

Varamenn í stjórn eru þrír sjóðfélagar sem kjörnir eru í rafrænum kosningum af sjóðfélögum og skal hvort kyn eiga minnst einn fulltrúa í varastjórn.

Að jafnaði skulu ár hvert kosnir tveir sjóðfélagar til stjórnar í rafrænum kosningum fyrir ársfund og einn til vara. Ef stjórnarsæti skal vera skipað tilteknu kyni eru aðeins sjóðfélagar af því kyni í framboði til þess sætis.

Stjórn sjóðsins skal skipa þriggja manna kjörnefnd í lok desembermánaðar ár hvert. Kjörnefnd setur nánari reglur um framkvæmd kosningarinnar. Reglur um skipan kjörnefndar og framkvæmd kosninga skulu staðfestar af stjórn og kynntar á heimasíðu sjóðsins samtímis því að auglýsing eftir framboðum er birt á heimasíðu sjóðsins.

Eingöngu sjóðfélagar eru kjörgengir til stjórnar og njóta kosningaréttar í stjórnarkjöri sjóðsins. Viðmiðunardagur fyrir kjörgengi eru næstliðin áramót fyrir ársfund, sbr. gr. 8.2. í samþykktum þessum.

Stjórnarmenn skulu kosnir með meirihlutakosningu. Ef kjósa á einn frambjóðanda fer öll inneign sjóðfélaga á þann frambjóðanda. Ef kjósa skal tvo stjórnarmenn getur sjóðfélagi merkt við tvo frambjóðendur og fá þeir þá báðir alla inneign sjóðfélagans.

Niðurstaða stjórnarkjörs, bæði aðalmanna og varamanna, ræðst af skilyrðum 1., 2. og 3. mgr. um hlutfall kynja í stjórn. Ef laust sæti skal skipað tilteknu kyni hlýtur sá frambjóðandi af því kyni sem fær flest atkvæði kosningu. Sjóðurinn skal með þessu tryggja að fylgt sé 4. mgr. 29. gr. laga nr. 129/1997 um samsetningu stjórnar.

Varamenn skulu boðaðir í fjarveru stjórnarmanna í þeirri röð sem þeir voru kosnir. Varamenn hafa eingöngu atkvæðisrétt þegar þeir sitja sem aðalmenn.

Stjórnarmaður má sitja í stjórn sjóðsins í allt að 12 ár.

Tillaga að breytingu

- 5.1. Stjórn sjóðsins skal skipuð sex sjóðfélögum sem kjörnir eru í rafrænum kosningum af sjóðfélögum til þriggja ára í senn og skal stjórnin skipuð þremur einstaklingum af hvoru kyni.

Varamenn í stjórn eru þrír sjóðfélagar sem kjörnir eru í rafrænum kosningum af sjóðfélögum og skal hvort kyn eiga minnst einn fulltrúa í varastjórn.

Að jafnaði skulu ár hvert kosnir tveir sjóðfélagar til stjórnar í rafrænum kosningum fyrir ársfund og einn til vara. ~~Ef stjórnarsæti skal vera skipað tilteknu kyni eru aðeins sjóðfélagar af því kyni í framboði til þess sætis.~~

Stjórn sjóðsins skal skipa þriggja manna kjörnefnd í lok desembermánaðar ár hvert. Kjörnefnd setur nánari reglur um framkvæmd kosningarinnar. Reglur um skipan kjörnefndar og framkvæmd kosninga skulu staðfestar af stjórn og kynntar á heimasíðu sjóðsins samtímis því að auglýsing eftir framboðum er birt á heimasíðu sjóðsins.

Eingöngu sjóðfélagar eru kjörgengir til stjórnar og njóta kosningaréttar í stjórnarkjöri sjóðsins. Viðmiðunardagur fyrir kjörgengi eru næstliðin áramót fyrir ársfund, sbr. gr. 8.2. í samþykktum þessum.

Stjórnarmenn skulu kosnir með meirihlutakosningu. Ef kjósa á einn frambjóðanda fer öll inneign sjóðfélaga á þann frambjóðanda. Ef kjósa skal tvo stjórnarmenn getur sjóðfélagi merkt við tvo frambjóðendur og fá þeir þá báðir alla inneign sjóðfélagans.

Niðurstaða stjórnarkjörs, bæði aðalmanna og varamanna, ræðst af skilyrðum 1., 2. og 3. mgr. um hlutfall kynja í stjórn. Ef laust sæti skal skipað tilteknu kyni hlýtur sá frambjóðandi af því kyni sem fær flest atkvæði kosningu. Sjóðurinn skal með þessu tryggja að fylgt sé 4. mgr. 29. gr. laga nr. 129/1997 um samsetningu stjórnar.

Varamenn skulu boðaðir í fjarveru stjórnarmanna í þeirri röð sem þeir voru kosnir. Varamenn hafa eingöngu atkvæðisrétt þegar þeir sitja sem aðalmenn.

Stjórnarmaður má sitja í stjórn sjóðsins í allt að 12 ár.

Rökstuðningur

Lagt er til að hægt sé að bjóða sig fram til stjórnar óháð því hvort tiltekin laus stjórnarsæti séu eyrnamerkt kyni. 7. mgr. 5.1 gr. tekur á því að niðurstaða stjórnarkjörs ræðst m.a. af skilyrðum 1. mgr. um tiltekin fjölda hvors kyns í stjórn og því ekki nauðsynlegt að kjósa sérstaklega um stjórnarsæti kynjaskipt. Sjóðfélagar fá þá að kjósa þá stjórnarmenn sem þeir helst vilja sjá í stjórn og geta sett alla sína inneign á tvo stjórnarmenn af sama kyni þó niðurstöður kveði á um að stjórnarsæti skulu vera eitt fyrir hvort kyn. Það getur haft áhrif á úrslit kosninga ef sjóðfélagi kys fyrst aðila sem ekki nær góðum árangri en hitt atkvæðið fer til aðila sem hefði að öllu jöfnu hlotið 2. sæti, en gæti farið upp í fyrsta sæti vegna þessa.

5.2. 6. mgr. 5.1. gr. um stjórnarkjör og atkvæðavægi

Núverandi ákvæði

- 5.1. Stjórn sjóðsins skal skipuð sex sjóðfélögum sem kjörnir eru í rafrænum kosningum af sjóðfélögum til þriggja ára í senn og skal stjórnin skipuð þremur einstaklingum af hvoru kyni.

Varamenn í stjórn eru þrír sjóðfélagar sem kjörnir eru í rafrænum kosningum af sjóðfélögum og skal hvort kyn eiga minnst einn fulltrúa í varastjórn.

Að jafnaði skulu ár hvert kosnir tveir sjóðfélagar til stjórnar í rafrænum kosningum fyrir ársfund og einn til vara. Ef stjórnarsæti skal vera skipað tilteknu kyni eru aðeins sjóðfélagar af því kyni í framboði til þess sætis.

Stjórn sjóðsins skal skipa þriggja manna kjörnefnd í lok desembermánaðar ár hvert. Kjörnefnd setur nánari reglur um framkvæmd kosningarinnar. Reglur um skipan kjörnefndar og framkvæmd kosninga skulu staðfestar af stjórn og kynntar á heimasíðu sjóðsins samtímis því að auglýsing eftir framboðum er birt á heimasíðu sjóðsins.

Eingöngu sjóðfélagar eru kjörgengir til stjórnar og njóta kosningaréttar í stjórnarkjöri sjóðsins. Viðmiðunardagur fyrir kjörgengi eru næstliðin áramót fyrir ársfund, sbr. gr. 8.2. í samþykktum þessum.

Stjórnarmenn skulu kosnir með meirihlutakosningu. Ef kjósa á einn frambjóðanda fer öll inneign sjóðfélaga á þann frambjóðanda. Ef kjósa skal tvo stjórnarmenn getur sjóðfélagi merkt við tvo frambjóðendur og fá þeir þá báðir alla inneign sjóðfélagans.

Niðurstaða stjórnarkjörs, bæði aðalmanna og varamanna, ræðst af skilyrðum 1., 2. og 3. mgr. um hlutfall kynja í stjórn. Ef laust sæti skal skipað tilteknu kyni hlýtur sá frambjóðandi af því kyni sem fær flest atkvæði kosningu. Sjóðurinn skal með þessu tryggja að fylgt sé 4. mgr. 29. gr. laga nr. 129/1997 um samsetningu stjórnar.

Varamenn skulu boðaðir í fjarveru stjórnarmanna í þeirri röð sem þeir voru kosnir. Varamenn hafa eingöngu atkvæðisrétt þegar þeir sitja sem aðalmenn.

Stjórnarmaður má sitja í stjórn sjóðsins í allt að 12 ár.

Tillaga að breytingu

- 5.1. Stjórn sjóðsins skal skipuð sex sjóðfélögum sem kjörnir eru í rafrænum kosningum af sjóðfélögum til þriggja ára í senn og skal stjórnin skipuð þremur einstaklingum af hvoru kyni.

Varamenn í stjórn eru þrír sjóðfélagar sem kjörnir eru í rafrænum kosningum af sjóðfélögum og skal hvort kyn eiga minnst einn fulltrúa í varastjórn.

Að jafnaði skulu ár hvert kosnir tveir sjóðfélagar til stjórnar í rafrænum kosningum fyrir ársfund og einn til vara. Ef stjórnarsæti skal vera skipað tilteknu kyni eru aðeins sjóðfélagar af því kyni í framboði til þess sætis.

Stjórn sjóðsins skal skipa þriggja manna kjörnefnd í lok desembermánaðar ár hvert. Kjörnefnd setur nánari reglur um framkvæmd kosningarinnar. Reglur um skipan kjörnefndar og framkvæmd kosninga skulu staðfestar af stjórn og kynntar á heimasíðu sjóðsins samtímis því að auglýsing eftir framboðum er birt á heimasíðu sjóðsins.

Eingöngu sjóðfélagar eru kjörgengir til stjórnar og njóta kosningaréttar í stjórnarkjöri sjóðsins. Viðmiðunardagur fyrir kjörgengi eru næstliðin áramót fyrir ársfund, sbr. gr. 8.2. í samþykktum þessum.

Stjórnarmenn skulu kosnir með blandaðri kosningu atkvæðafjölda og inneignar og vegur hvor þáttur helming. Ef kjósa á einn stjórnarmann fer öll inneign og eitt atkvæði sjóðfélaga á þann frambjóðanda. Ef kjósa skal tvo stjórnarmenn getur sjóðfélagi merkt við tvo frambjóðendur og fá þeir þá báðir alla inneign sjóðfélagans og sitt hvort atkvæðið. Verði niðurstaða jöfn er sá frambjóðandi kjörinn sem hærri inneign fékk.

Niðurstaða stjórnarkjörs, bæði aðalmanna og varamanna, ræðst af skilyrðum 1., 2. og 3. mgr. um hlutfall kynja í stjórn. Ef laust sæti skal skipað tilteknu kyni hlýtur sá frambjóðandi af því kyni sem fær flest atkvæði kosningu. Sjóðurinn skal með þessu tryggja að fylgt sé 4. mgr. 29. gr. laga nr. 129/1997 um samsetningu stjórnar.

Varamenn skulu boðaðir í fjarveru stjórnarmanna í þeirri röð sem þeir voru kosnir. Varamenn hafa eingöngu atkvæðisrétt þegar þeir sitja sem aðalmenn.

Stjórnarmaður má sitja í stjórn sjóðsins í allt að 12 ár.

Rökstuðningur

Lagt er til að breyta atkvæðavægi í stjórnarkjöri þannig að inneign ein telji ekki einvörðungu heldur fái fjöldi atkvæða sem frambjóðandi hlýtur helmings vægi á móti inneign. Það er ákveðin áhætta fólgin í því að í stjórn veljist einsleitur hópur fólks og má þar líta til margra þátta, þ. á m. til aldurs.

Nýliðun skiptir máli fyrir rekstur lífeyrissjóða og best er að nýliða ungt fólk. Ungt fólk er líklegra til að kjósa Almenna Lífeyrissjóðinn ef það sér fram á að geta haft áhrif innan sjóðsins umfram það sem gerist í öðrum sjóðum. Ungt fólk á sér fáar fyrirmyndir og málsvara þegar kemur að lífeyrismálum og skýrist það m.a. hjá Almenna Lífeyrissjóðnum af því að atkvæði ungs fólks vega lítið þegar allt kemur til alls. Fjárfestingarstefna sjóðsins hefur meiri áhrif á yngri kynslóðir en þær sem eldri eru, þó atkvæði þeirra sem eldri eru geti talið tugfalt á við atkvæði yngra fólks. Tiltölulega fáir sjóðfélagar sem hlutfall af heild hafa tekið þátt í lýðræðislegri kosningu undanfarin ár og ræðst það að einhverju leyti að því að atkvæði þeirra hafa lítið vægi og áhugi á lífeyrismálum er lítill.

Dæmi um niðurstöður úr stjórnarkjöri með breytingu:

Frambjóðandi A hlýtur 40% inneignar og 15% atkvæða og er hans niðurstaða þá 27,5% ($40\% \cdot 0,5 + 15\% \cdot 0,5$).

Frambjóðandi B hlýtur 10% inneignar en 45% atkvæða og er hans niðurstaða þá 27,5%.

Þar sem niðurstaða frambjóðenda A og B er jöfn hlýtur frambjóðandi A kjör á þeim grundvelli að hann hafði meiri inneign á bakvið sig en frambjóðandi B.